

22. OCT. 1926

VORANT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLAMOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

Digitized by Csécsényi György

5. ÉVF.
26. SZ. 1926.
VI. 27

HONIG & PAYER OMARE

A gyermek első bánata.

Mrs. Hemans után angolból: VIRSIK MÁRIA.

— Oh! Hivjátok vissza testvérem!
Oly bús a játék egyedül!
Eljött a nyár virággal, méhkel,
Bátyám haza mikor kerül?

Tarka pillangók szállva szállnak,
Nyomukban a napfény ragyog,
S én nem tudom megfogni őket,
Nem, nem, mert egyedül vagyok!

Virágaink — együtt ültettük, —
Kertünkben ó, hogy diszlenek!
Testvérem, ó, jaj, nincsen itt,
Felém hiába intenek.

Kedves gyermek, bátyád nem hallja
Bánatos, kérő hangodat.
Egykor tavasz-mosolyu arcát
Többé soha nem láthatod.

Mint egy rózsa rövid korának,
Éltinek máris vége van;
Eredj fiam, játszáj egyedül,
Testvéred már az égben van.

— Tehát itt hagyott minden szépet,
S hiába hívom őt haza?
Magam leszek a hosszú nyáron,
És ő nem jön többé soha?

Egyedül... ó, egyedül járjak.
Erdőn, mezőn nem fut elém...
Oh, mig testvérem velem játszott,
Mért jobban nem szerettem én!

(Malacka.)

BCU Cluj Central University Library Cluj

Vasárnap délután.

Irta: F. VADNAI HERMIN.

— Édesanyám, mit csináljak? Oly rettenetes
unatkozom!

— Olvass, Petikém!

— Nincs már türelmem olvasni, meg nem
is bírok egész délután könyv fölött görnyedni.

— Hát a zongora?

— Abban is volt részem.

— A barátaid, osztálytársaid? Cserben
hagytak?

— Rokonaiknál töltik a vasárnap délutánt,
nekünk pedig nincs senkink a városban. Bezzeg,
nyáron, minden nap örömnappal volt s az uszoda
ezer élvezetet kínált. Télen sem unom a vasár-
napot, a korcsolya és szánkázást alig várom.
De most, ősszel a vasárnap délután inkább
büntetés nekem, mint ünnep. Minek is van
vasárnap a világon? Olyan üres és kihalt az
utca, minden üzlet, műhely zárva, csak cselé-
dek és inasok sétálnak.

— Csak erre vártam, Petikém, a cselé-

dekre és inasokra, akik vasárnap délután el-
lepik az utcát és sétateret. Te, aki szüleid mel-
lett minden jóval el vagy halmozva, el sem
tudod képzelni, milyen keserves hétköznapi
vannak némely kis inasnak s milyen sóvárogva
vágyódik a vasárnap után, mely egyenlővé
teszi őket a város és falu többi gyermekével.
Nézd, mindjárt itt van a kis kéményseprő inas,
aki szombatoként feljár hozzánk a tűzhelyből,
a csövekből a kormot kiszedni.

— A kis Ditrói István? Oh, milyen mu-
latságos fickó az! No, arra igazán nem lehet
azt mondani, hogy keserves hétköznappal vol-
nának. Hiszen, kormos arca csak úgy ragyog
a jókedvtől, amikor beszélgetünk vele.

— Amikor mi beszélgetünk vele, akkor
igen. De vajjon a gazdája s a már felszabadult
legények is olyan évődve beszélgetnek vele,
mint mi? Azok is félretesznek számára piros-
pozsgás almát, 1–2 szem cukorkát, hogy meg-

édesítsék a munkáját, mint te teszed? Nap nap után kormos a keze, arca, ruhája egy egész életen át, Peti!

— De, édesanyám, a kis Ditrói István maga mondta, hogy szereti a mesterségét, emlékszik, édesanyám, amikor kérdezte, miért választotta éppen a kéményseprő mesterséget, fölnézett nagy komolyan s úgy felelte: Hát kell, hogy valaki a kéményeket is seperje. Mi lenne a világból, ha senkitem seperné a kéményeket? Így csak az beszélhet, aki szereti a munkáját.

— Vajjon akkor is jókedvű lenne, ha nem tudná, hogy hat munkanap után vasárnap következik? Vasárnap! Ünnepnep! Tiszta test! Tiszta ruha! Megtisztult lélek!

— Az is öröm?

— De mennyire, Peti! Neked, aki minden nap tisztában jársz, megszokott, természetes valami, de a kormos kis Istvánnak mennyei élvezet tisztán felöltözni. Milyen vigasztalan lenne az élete, ha nem virradna hat munkanapra a békés, szabad vasárnap. A jó Isten napja. Amikor minden gyermek egyenlően játszhat, szaladgálhat, vig lehet.

— Hát igen, igen... de nem minden inasgyerek kéményseprő inas.

— Nem bizony. Vannak sokkal egészségteleőbb, nehezebb mesterséggel foglalkozó kis inasok, Gondolj csak Kerekés Lacira, a varrónők legkisebb fiára. Vele egy idős, de legalább két évvel mutat fiatalabbat náladnál, mert míg te a vakációban az uszoda porondján élvezted a napot, sütkéreztél, usztál, tornásztál, szegény kis Laci egész nap hordta a vakolatot, téglát a kőművesállványokra, reggel nyers tejet ivott, délben szalonnát, zöld paprikát ebédelt; csak este, amikor anyja a varrásból hazament, kapott egy kis meleg puliszkát. Vajjon bírná Laci a téglahordást, ha nem pihenne gyöngye, rosszul táplált teste legalább vasárnap?

— De viszont egész télen át nem dolgozik.

— Ő nem, de az még mindig nem jelenti azt, hogy a vasárnapot nem várja sóvárogva minden kis inas. Ismered jól azt a kis szep-lősarcu, sápadt fiút, aki cipődet haza szokta hozni. Tegnap reggel még nagyot nyújtózkodtál az ágyban, amikor ő már itt volt a cipődel. A te reggelid már várt reád az asztalon, az övét majd csak 1—2 órai szorgalmas munka után kapja meg.

— Az nem baj, édesanyám. Nekem is jobban esne a reggeli később, de iskolába kell mennem.

— Ugy van, fiam, iskolába kell menned; reggel pihent testtel, friss elmével; de tudod-e, mikor megy iskolába az inasgyerek? Este, amikor a test napi munkájának végezetével pihenésre vágyik, az elme már nehezebb felfogású, akkor mennek a kis inasok hetenként kétszer iskolába, hogy ők is tanuljanak, művelődjenek kissé. S ez nekik nagy öröm. A tanító ur szépen, kedvesen beszél hozzájuk, tisztára meszelt, jól szellőzött iskolateremben ülnek.

— Hát a gazdájuk lakása nem tiszta és szellős?

— A lakásuk igen, de nem a műhely, mely rendszeren pincszerű építmény vagy rosszul világított udvari helyiség, valahol az istálló és szemétdomb szomszédságában. Kivülről rendszerint igen kevés világosságot kap s nappal is mesterséges világítás rontja a szemüket. Négy-öt legény, ugyanannyi inas ül az alacsony munkaasztal körül, a kis műhely levegője már egy óra alatt el van használva; sápadt arcok hajolnak a munka fölé, melyet csak néha vidít föl egy-egy legény füttyörészése, ha a mester nincs ott. Ne legyen annak az inasgyereknek vasárnapja?

— Édesanyám, sápadt és vézna van közöttünk, diákok között sokkal több, mint az inasok között. Mi hat éves korunk óra nap-nap után iskolába járunk, míg ők falun, a szabadban nőnek fel s csak 12—14 éves korukban szegődnek el inasnak. Ismeri édesanyám Vasasztalos inasát?

— Ismerem! Azt gondold, ugy-e, aki nyáron a gyerekszoba butorát festette.

— Azt. Hát nem piros pozsgás, kemény-öklü vasgyuró?

— Hála Istennek, olyan is van, nem egy. De emlékszel, hogy te is akartál festeni, neki is gyürkőztél s bármennyire igyekeztél, negyedóránál tovább nem bírtad a versenyt. Az inas pedig festett reogeltől délig, sietve meg-ebédelt s azután megint csak festett estig; másnap is, harmadnap is. S ha nem fest, akkor gyalul, enyvez, simít. Nem érdemel ez a szorgalmas kis munkás egy vasárnapot, pihenő és játszónapot, ünnepnepot? És most vedd a felöltődöt, kimegyünk a gyümölcsösbe.

— Már nem érdemes, mindenütt leszdedték a gyümölcsöt.

— Nem is a gyümölcsért, a vasárnapért megyünk.

És elindultak sétálni az erdő felé, édesanya s okoskodó kis fia. Még sütött a nap, de nem melegített, bearanyozta a lombját hullató fákat. Szép volt, szomorú, ősziessen szép. Peti már majdnem elülről kezdte a nyafogást, amikor derős vidám, egészséges gyermekacaj ütötte meg fülét. Mintegy vezényszóra, mindketten a hang felé irányították lépteiket s pár perc múlva a leszüretelt gyümölcsösben voltak, melybe ilyenkor szabad volt a bejárás. Vagy 20—25 inasgyerek szaladgált ott boldogan, kipírulva, mint a szabadjára eresztett csikók. Részben faluról bekerült parasztyerek, részben városi iparosfiu játszott féktelen kedvvel. Hol elbujtak, hol kergetőztek s ha játék közben egy otffelejttt alma piroslott le rájuk valamelyik fáról, valóságos csataordításban törtek ki s diadallal szedtek le az ágról.

Peti csak nézte őket egy darabig, szeme fényleni, arca pirosni kezdett s nem telt bele tíz perc, ott játszott versenyt szaladva a kis Ditrói Istvánnal, Kerekes Lacival, a szeplős cipészinással, a pirospozsgás asztalosgyerekkel. Ő ugrott elsőnek a fára böngészés közben, ő rendezte az indiánok és fehérbőrűek harcát, győzelemről-győzelemre vezetve csapatát, ő osztotta szét a hadizsákmányt, ami dércsipte kökényből, fáján aszalt szilvából állott, ő lett a kis csapat lelke, körülrajongott vezére.

Már bucsuzott a nap, amikor anya hívására Peti kipírult arccal, boldogan vált meg csapatától.

— Eljön még velünk játszani, Peti? Tanít még minket új játékokra? Eljön? Mikor jön? — hangzott jobbról is, balról is.

— Jövök, volt a válasz, jövő vasárnap délután.

(Szászrégen.)

Elek nagyapó kis krónikája.

Két pályázat.

Vége az iskolai esztendőnek, itt a vakáció s én, mint tavaly, ezuttal is pályázatot hirdetek, mégpedig kettőt:

1. számoljatok be a nyári vakációról. Irjátok meg szép gondosan, hol, merre jártatok, mi szépet és jót láttatok, gyarapodott-e a tudásotok. Azoknak, akik otthon nyaralnak, szintén lesz miről beszámoljanak, csak jól körülnézzenek a faluban, a városban, s falunak vagy városnak a határán.

2. Akiknek kedvök és tehetségök van a rajzolásra, azok részére pályázatot hirdetek szintén, s lehetőleg tussal rajzoljanak, mert a tusrajz legalkalmasabb a sokszorosításra.

Ugy a beszámoló-, mint a rajzpályázatnál 10-10 könyvet tűzök ki: a legjobb tíz beszámoló és tíz rajz kapja a jutalmakat, de nemcsak a nyerteseket közlöm, hanem az összes beszámolókat (hogy tanuljatok egymástól), a rajzok közül pedig mindazokat, amelyek a közzétételt megérdemlik.

Tudom, hogy a tanulás kifárasztott, de egy-két hét múlva vége a fáradtságnak s kívánatos, hogy ne tisztán játékkal töltsétek a nagy vakációt, de olvassatok, irogassatok, rajzolgassatok, (nagyapónak különösen szorgalmasa irjátok a levelet), mert majd meglátjátok, hogy összel könnyebben szokjátok meg a tanulást, ha nyáron át sem vetitek meg a lelki táplálékot.

Ugy a beszámoló-, mint a rajzok beküldési határideje ez évi szeptember 30.

Igyekezetek, hogy le ne késsetek!

Biztos hatású enyhe hashajtó a

PURGO BAYER

Maricza csirkéi.

Aezél Sári rajza.

Pi, pi, pi, pi, szaladjatok,
Piros buzaszemef kaptok.
Én vagyok most a mamátok,
Aki gondot visel rátok.

Héja, héja, gonosz madár,
Egész nap csak mind erre jár,
Hess el, héja, messze innen,
Ne bántsd az én csirkéimet!

Az ostrom vége.

Joachim herceg végre elhatározta magát arra, hogy rohamot indít Budavára ellen. Minden előkészületet megtettek és ötödikén hatalmas ágyuzást kezdtek el. Negyven nehéz ágyu ontotta a tüzet a várra, amely nagy károkat szenvedett. Mindenki azt hitte, hogy a török nem tud ellenállani a rohamnak. De a török tudta, hogy egész uralma Budavárának megtartásán mulik. Egy tapodtat sem engedett és hiába volt minden vitézség, az ostromlók nem tudtak betörni a várba. Ötszáz katona maradt holtan a sáncokon.

A sikertelen erőfeszítés nagyon elcsüggesztette az egész hadsereget. A vezérek maguk is teljesen kedvüket vesztették. Amikor a roham után haditanácsra gyűltek össze, csak Vitelli, Zrinyi, meg egy pár lelkes magyar vezér ragaszkodott az ostrom folytatásához. Javában tartott a vita, amikor egy német tiszt jelentett valamit Joachim hercegnek. Ez fölállott és a sátor ajtajához lépett. Bálint látta a félig nyílt ajtóban a Nagy Pál uram sötét arcát. Valami levelet adott át a hercegnek és azzal eltűnt. Egy percig tartott az egész. Bálint rosszat sejtett.

A herceg elolvasta a levelet. Az arcán ijedség látszott!

— Urak! Csöndet kérek! Most kapom a hírt, hogy Belgrádból nagy török sereg indult meg Buda fölmentésére. Én hasztalannak ítélem a további erőfeszítést. Nem tudjuk elfoglalni Buda várát. Hiábavaló itt minden.

Perényi föl pattant, nagy indulatossággal.

— Az a levél nem mond igazat. Aki azt hozta, az csak lépre akar osalni bennünket. Hitvány pribéknek a keze van ebben a dologban! Amíg a török ideér, mienk lehet Buda! A herceg hidegen, gőgösen felelt.

— Az az ember, aki a levelet hozta, annyira megbízható, hogy ebben Perényi ur sem kételkedhetik, mert hiszen ő maga is rábizott egy némely levelet erre a személyre!

A herceg az asztalra nyult, föl bontott levelet vett föl onnan és fölmutatta a lázongó főurnak.

Perényi elsápadt. Megismerte. Az a levél volt az, amit ő Bali bégnek küldött. Még a pecsétje is rajta volt. Forrott benne az indulat.

— Ha én irtam is levelet, abban semmi rossz sincs! De tudnék német urakat, akik pénzért irtak olyan leveleket a töröknek . . .

— Elég. Felmentem az alól a fáradozás alól, hogy a haditanácson tovább is résztvegyen! Elmehet . . .

Perényi dacosan a fejébe vágta a süvegét és elsietett. Almási követte őt Bálinttal.

— Péter! Ajánlom, hogy hagyj el a tábort. Indulj Eger felé, az a saját várad. Ha megsejtesz valamit, átmégysz Erdélybe. Fráter György szivesen fogad. Van itt egy derék hadnagy, Dobó István a neve. Az majd elkísér pár katonáddal. Megbízhatasz benne.

— Köszönöm a tanácsodat, Lőrinc. Nem élek vele. Hűségesen szolgáltam a királyt, a hazát. Nem cselekedtem semmi rosszat. A helyemen maradok.

Késő este hire futott a táborban a haditanács határozata, hogy az ostromot nem folytatják és nyolcadikán visszavonulnak Esztergom felé. Nagy zűrzavar, kapkodás keletkezett. A magyar urak békétlenkedtek, a huszárok erősödtek, hogy nem mozdulnak. De a német landsknechtet a parancsot sem várták, csapatostól indultak Esztergom felé. Bomladozott az egész sereg. A sátmesterek a tábor elbontásához fogtak.

Amikor a főhaderő is megindult, Bálint hallotta a pesti palánk bástyájáról fölhangzó lármás, ujjongó török muzsikát. Bátor spábik rugtattak a visszavonuló csapatok után és csufondáros hangon hívták vissza a katonákat, hogy álljanak meg egy szóra! De bizony a sereg úgy elment, mintha csak megverték volna, pedig Isten igazában meg sem próbálkozott komoly ostrommal.

Esztergomnál újból tábort ütöttek. Ugy határozták, hogy ezen a szálláson várakoznak egy ideig és gondolkoznak azon, mit lehetne tenni? Kezdenek-e valami új, kisebbszerű hadműveletet, vagy pedig oszlassák szét az egész hadsereget?

Vitelli az ostrom szégyenteljes megszakítása fölött való haragjában, katonáival eltávozott. Nem is titkolta nagy bosszuságát és többször elmondta, hogy »egy strázsamester is különbül vezette volna az ostromot, mint Joachim herceg és ezzel a sereggel be is vette volna Budavárát.«

Szájra kelt a Magyar Baláz, mondása is. Magyar Balázs híres hadvezére volt Mátyás királynak. Egyszer a velencések egy várat ostromoltak, de sehogy sem tudták elfoglalni. Kétségbeesésükben Magyar Balázshoz fordultak, hogy mondjon valami jó tanácsot, amellyel sikerterhetnek el. Az okos vezér így felelt: »Minden várat elfoglaltok, ha tanácsomat meghallgatjátok. Ha a vár előtt már táborot vertetek, akkor ne merüljete el annak nézésébe és szemlélgetésébe, hanem nyomuljatok közel a várhoz egy kopja távolságnyra. Ez a távolság a legnagyobb, amelyik vár-vivásához alkalmas. Csak közlrol cselekedhetjük meg, ha kománknak kezét akarjuk fogni.

Joachim is úgy tett, mint a Magyar Balázs velencései, csak messziről, tisztességes távolságból nyujtogatta kezét a török koma felé.

Igy beszéltek a magyar urak egymás között az esztergomi táborban. De ezek a beszédek Joachim fülébe is eljutottak.

Október tizedikén Perényi Péter sátrában tanácskoztak a magyar urak. Nagyon haragosak voltak.

— Minden bajnak a fővezér tehetetlensége volt az oka, — vélekedett Zay uram.

— Deiszen, tudja a német mit csinál? — mondta Thurzó Elek, a királyi helytartó. — Talán még korán lett volna visszavenni Budavárát és megszabadítani a magyart a pogány igájából.

Almási Lőrinc a maga sátrába akart menni.

— Hozd elő Bálint a kardomat, meg a mentémet.

Almási a kardját csatolta föl, Bálint a mentéjét akarta fölsegíteni, amikor szétvágódott a sátor lüggönye és egy vértés német tiszt lépett be. A kezében irást tartott, mögötte négy muskétás állott. Bálint odanézett.

A tiszt előlépett.

— Perényi Péter ur!

Perényi föllállott az asztal mellett. A kezében tartotta ezüst billikomját. Megmarkolta. Az ezüst serleg összeroppant az ujjai között, a piros bor az asztalterítőre folyt.

— Parancsom van, hogy a császár nevében elfogjam és Bécsbe szállítsam, — mondotta a tiszt.

— Nekem nincs császárom, nem ismerem. Semmi közöm hozzá. Magyar királyt ismerek csupán!

— Nekem a császár parancsol. Én engedelmeskedem. Ismét fölszólítom, hogy kövessen!

Egy muskétás vállon ragadta Perényit. Erre az megrázkódott és a muskétások felé ment. Azok közre fogták.

— Indulj!

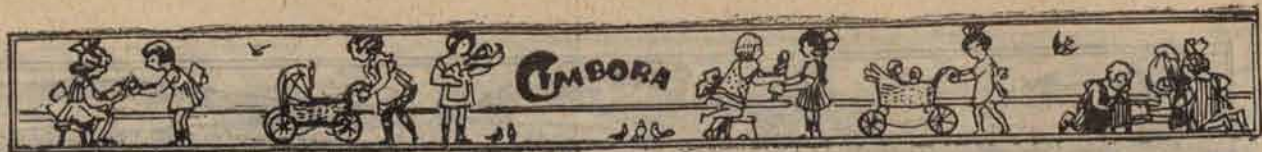
Perényi visszanezett.

— Ártatlanul hurcolnak el, Isten engem úgy segéljen! Jó éjszakát, urak!

A muskétások eltűntek a fogoly főrral. Thurzó Elek magánkívül roskadt le a székebe. A magyar urak meglepetten, haragosan zúgtak.

Almási magára kapta a mentéjét.

— Jó éjszakát, urak. Én tudom, hogy

Perényi ártatlan. Hogy miért fogták el? Gondoljon mindenki azt, amit akar. Engem talán el nem fognak, mert nincsen nagy vagyonom, de azért mégis jobban fogom érezni magamat Kékkő várában, mint itt, a németek között.

Thurzó Elek magához tért.

— Én is veled megyek, Lőrinc. Hazamegyek Galgócra. Leteszem a királyi helytartói méltóságot.

Zrinyi Miklós egy csöndesen üldögélő és élesen figyelő urhoz fordult.

— No, Tinódi uram, szép éneket csinált arról, hogy miképpen fogta el a török császár Török Balintot! Most a saját szemével láthatta a párját ennek a nótájának. Énekelheti a végeken, hogy a német császár is el tudja fogni az olyan magyar urat, aki nem tetszik személyének. Az már igaz! A magyar pusztításában versenyeznek egymással a török és a német császár. Csakhogy Szolimán mégis különb legyen ám, mert nem restelt a mult évben a maga személyében elfáradni Buda várába. Övé is lett. Különben, jó éjszakát. Még ez órában indulok Szigetvárra!...

Másnap egyetlen magyar ur sem maradt az esztergomi táborban. Mind hazament szörnyű haraggal és bizalmatlansággal a szívében. Mindenki félt, hogy legközelebb ő rá kerülhet a sor és elfogja a német. Senki sem érezte magát biztonságban. Perényi elfogatása az udvar részéről megnyilvánult gyanut jelentette.

A vitéz Móric herceg hasztalan próbálta engesztelni, marasztalni a magyar vitézeket. Mindegyik hallgatással felelt a szavaira és elhagyta a sereget.

Csakhamar az esztergomi táborban minden rend felbomlott. Az idegen hadak kusza csoportokban indultak hazájuk felé. A beállott hideg, az éhség, a vérhas és a »magyar pestis« alaposan megtizedelte a szedett vetett hadi népet. Számbavehető nagyobb hadműveletek nem is voltak s a nagy hadseregnek mégis alig negyedrésze jutott vissza hazájába.

Egész Európa fölháborodott a nagy fáradtsággal, költséggel előkészített és nagyra tartott hadjárat csufos kimenetelén. Ilyen kudarcra nem mert volna gondolni senki. Nagy szégyen volt az Ferdinándra nézvést, aki hiába keresett bűnbakot Perényi Péter személyében, mert az ő ártatlanságáról mindenki meg volt győződve.

A nemzet és a király között a bizalmatlanság mély szakadéka keletkezett. Nem tudta azt áthidalni maga Fráter György sem. Móric szász herceg is hiába védelmezte a magyarokat Ferdinánd előtt. A bécsi udvar politikája a magyarokat úgy kezelte, mintha legnagyobb ellensége lett volna saját királyának.

Almási Lőrinc kora reggel hagyta el csapatával a táborn. Fúrge Gergelyt nagy, szalmával kibélelt kocsin vitte magával, akire Pokorny orvos vigyázott. A koci mellett Bálint lovagolt fekete lován.

Amint a komp felé tartottak, Móric szász herceggel találkoztak.

— Az urak is haza sietnek, ugy-e?

— Bizony, nem hagyhatom Kékkő várát őrizet nélkül, — válaszolt Almási kapitány.

— Az a fiatal vitéz, azon a fekete lovon nagyon ismerős előttem!

— Szilasy Balint diák az, aki az én apódom. Jó vitéz máris!

A herceg Bálinthoz lovagolt.

— Hol találkoztunk mi egymással?

— A fehérvári uton, fenséges uram!

— Igen, most már emlékszem. Kegyelmed vágott ki a három török közül. Hogyan köszönjem meg ezt a nagy szolgálatot?

— Mi magyarok megtesszük a kötelességünket. Én sem tettem semmi egyebet. Ezért nem jár köszönet!

— Ertem. Higgye el, hogy én nagyra becsülöm a magyárt. A vitézségét is, a lelkét is. Nem tehetek róla, hogy a császár körül gonosz emberek is vannak. Mar akár tetszik, akár nem, mégis visszafizetem én kegyelmednek valamikor a nekem tett szolgálatot. Addig is emléket csak elfogad tőlem? Ime fogja ezt a kis gyűrűt! A pápa áldotta meg. Más értéke nincs annak. Sértésnek veszem, ha visszautasítja!...

— Nem sérthetem meg, fenséges uram. Szívesen megőrzöm fenséged vitézségének emléke gyanánt ezt a kis gyűrűt. Kitétetésnek veszem. Köszönöm.

Bálint az újjára huzta a kis piros köves gyűrűt. Katonásan tisztelgett és csapatja után vágatott.

[Folytatása következik.]

Itt a nagy vakáció

vele az új évnegyed. Akinek lejárt az előfizetése június végén, ujtsa meg idejében, hogy a nyáron is legyen hétről-hétre olvasnivalója. És ne feledkeztek meg arról, hogy ajánljátok barátaitoknak, ismerőseiteknek a **Cimborát**, mert mennél nagyobb a Nagyapó unokáinak tábora, annál szebbé, színesebbé, érdekesebbé lesz a ti kedves ujságotok.

A nyári vakációban tovább folytatódik **Szilassy Bálint szép históriája**, mely, ahogy nagyon sok levélből látom igen tetszett nektek. Az első júliusi számban ezenkívül egy új regényt is kezdünk, amit Szondy György írt és „**Balanghy Balambér kalandjai**” a címe. Hiszem, hogy ez épen olyan sok gyönyörűséget szerez majd nektek, mint az eddig közölt kis regény.

Tamás tovább folytatja tanulságos érdeklődését, Gavallér Jankó továbbra is elmeséli majd az ő furcsa kis históriáit és Ócsike is termel majd olykor-olykor egy-egy nadselű

gondolatot. Folytatjuk a »Mi ujság« és a Bélyeggyűjtés rovatot és már a legközelebbi számok egyikében gazdagítjuk egy új rovattal is a Cimborát. Pályázatok is lesznek, úgy hogy aki szereti, kedvére dolgozhatnak és törheti a fejét.

És irjatok a vakációban sok, sok levelet Elek nagyapónak, mert erre is jobban ráérték majd s Elek nagyapó, mint mindig, minden levélre jószívvvel fog válaszolni.

A Cimborá előfizetési ára negyedévre 100, félévre 200, egész évre 400 lei. Az előfizetés postautalványon a kiadó címére: Satu-Mare (Szatmár) Str. Mircea cel Mare (Bercsényi-u.) 3. küldendő. A csehországi előfizetők a Szlovák Ált. Hitelbankhoz, a magyar előfizetők pedig a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank r. t.-nál Budapest, Broczkó Gyula, Satu-Mare, számlájára fizessék be az előfizetési díjat.

Mutatványszámot kívánatra bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal.

Cicurka, macurka.

Apró unokáinak meséli: Elek nagyapó.

Volt egyszer egy leány s annak egy gyönyörű szép cicurkája, macurkája, akarom mondani: macskája.

Egyszer ez a leány kalácsot sütött, aztán ette, ette a kalácsot, de bizony rá sem gondolt cicurkára, macurkára.

— Ej, ej, — gondolta magában cicurka, macurka, — nem szép az én asszonykámtól, hogy én neki diri-dori-dorombolok, hizelkedek s még sem ad kalácsot. Fogta magát, hozzá dörgölődött, diri-dori-dorombolt, aztán kérte, szépen kérte:

— Asszonykám, asszonykám, adj egy kis kalácsot.

De a leány rákiáltott:

Sicc el innél, mit akarsz?

Ebbe ugyan nem harapsz!

Elszaladt a szegény cicurka, macurka, de hej, igen igen kívánta a kalácsot, uccu, most a leány ölébe mászott s újra kezdett diri-dori-dorombolni, hizelkedni:

— Asszonykám, asszonykám, adj egy kis kalácsot.

De a leány most sem adott, rákiáltott, rá is ütött cicurkára-macurkára:

Sicc el innél, egérfogó.

A kalács nem neked való!

Szegény cicurka-macurka elfutott a padka alá, diri-dori-dorombolt nagy bánan, s mind azt diri-dori-dorombolta:

Ördög vigye asszonyát.

Kalács helyett pofon vág!

Ahogy ezt diri-dori-dorombolta cicurka, macurka, egyszerre csak kopognak az ajtón s bekiált valaki:

Nyisd ki leány, az ajtó!

Magyar kopogtat, nem tól.

Hej, megijedt a leány, mert aki kopogtatott, sem magyar nem volt, sem tót, nem ám, az ördög volt az. Az eleven ördög. Bezzeg, hogy most ő kérte a cicurkát, macurkát, hogy segítsen rajta, mert nagy bajba van ám.

**Hm! De mit mondott a cicurka, macurka?
Azt mondotta, diri-dori-dorombolva:**

Te sem adtál kalácsot,
Én sem adok tanácsot!

**Az ördög most még erősebben kopogta-
tott, zörgetett, dörömbölt s folyton kiabált:**

Nyisd ki, leány az ajtót,
Magyar kopogtat, nem lól!
Tíz ujjamon liz köröm,
Az ajtódat betöröm!

**Még csak most ijedt meg igazán a leány,
sirva kérte a cicurkát, macurkát:**

Cicurkém, macurkám, adj nekem tanácsot,
Én is adok neked, jó meleg kalácsot.

**Mit gondoltok, mit diri-dori-dorombolt erre
cicurka, macurka? Azt diri-dori-dorombolta:**

Amikor kértelek, nem adtál kalácsot,
Most már hiába kérsz, nem adok tanácsot.

**Egyszerre csak reccsent az ajtó, bent volt
az ördög, a leányt felkapta, vitte mint a szél.**

Lám, lám, ha a leány kalácsot nem süttött
volna, cicurka, macurka meg nem kívánta volna.
Ha adott volna cicurkának, macurkának kalácsot,
az is adott volna neki tanácsot. Így az
ördög elszaladt vele. Itt a mese vége, fuss el
te is véle.

Kisbaczon.

Misike megjavul...

Írta: VAJDA ISTVÁN.

Misi az éléskamrában állott és nem egészen
tisztá kézzel kaparászott a lekváros fazékban.
Az anyukája észrevette:

— Ej, ej, Misike — mondta — ha ezt
Szent Péter meglátja, sohasem kerülsz fel a
mennyszigbe. Csitt-csatt! csattant el egy
kis polon a Misi pufók arcán. A kis fiu sirva-
fakadt és azon vette magát észre, hogy ki-
penderült az éléskamrából.

A következő reggelen Misi a kertbe ment
és megállott az édesapja kedvenc cseresznye-
fája alatt. A fán piroslottak az érett gyümöl-
csök és Misi körülnézett hirtelen, — senkit
sem látott, — lecsent három szem cseresz-
nyét, bekapta és az édes lé kétoldalt csurgott
le a szája szélén.

— Misi, — kiáltott ki az anyukája az
ablakon, (ugy látszik, észrevette) majd meg-
látod, ha nyalakodni fogsz mindig, Szent Pé-
ter becsapja az orrod előtt a mennyszigbe
kapuját! — Amire aztán megint csak veres
következett.

Másnap vasárnap volt. Kinn a konyhá-
ban egy hizott liba sült a tepsiben. Sült, sis-
tergett a zsirban és pompás illat szalongott
felőle. És nem vigyázott rá senki! Misinek
összefutott a nyál a szájában. Ránézett a
zsirban sercegő libára, — aztán az ajtóra.
Megint a libára s megint az ajtóra. Azután
pedig hirtelen elhatározással odaugrott a tepsí-
hez, lecsipett egy darabot a liba ropogós-

pirosra sült bőréből, egy pillantás alatt le-
nyelte; a szeme égnék fordult a gyönyörű-
ségtől és nagyot csettintett a nyelvével. De
még jóformán le sem nyelte a falatot, már
pof is csattant a képén. Egy, kettő, három!
Anyukája állott előtte és nagyon mérgesen
rivallt rá:

BZOTVI,

— No, nézd, a gézenguz, már a tepsiben
megdézsmálja a libát! — es a fakanál vidám
táncot járt a Misi hátán. Anyukája büntetésből

az üres libaketrecbe zárta és otthagya. Misike sirt nagyon. Sokáig, sokáig ült ott, úgy hogy a gyomra már korgott az éhségtől.

Bizony most már a sok csintalanságon felül még a sült liba bőre is a Misi lelkén száradt. Mi lesz vajjon, ha majd egyszer meghal? Bizonyosan nem jut be a mennyországba! A hideg végig futott a hátán! Egészen bizonyos, sohasem kerül a mennyországba! Pedig milyen jó volna majd odajutni! Egyszer hallott valamit a paradicsomról, ahol olyan szép minden. De a mennyországban még szebb lehet! Tán még annál is szebb, mint amilyen Tündérországra, ahová pedig csak úgy jut el az ember, ha először egy nagy csokoládés-rizkásahegyen keresztüleszi magát. Misi pedig nagyon szerette a csokoládés rizkását! De mégis jobban szeretett volna a mennyországba jutni.

— Misi! Misi! — riasztotta fel gondolataiból az édesapja dörgő hangja. Nagyon megijedt és nagy erőfeszítéssel kibujt valahogy a ketrecből. Nekiiramodott és uccu! keresztülbujt hirtelen az apja szétterpesztett lábai között és mint a nyul, befutott a szobába. A leeresztett zsaluk mögött hűs félhomály uralkodott. Nagy ijedten bujt bele az ágyba és behunyta a szemét. Most már egy kicsit jobban érezte magát. De folyton szent Péter meg a mennyország forgott a fejében.

Ahogy ott feküdt az ágyban és erről gondolkozott, egyszerre csak ott találta magát a mennyország ragyogó, fényes kapuja előtt egy csomó, hozzá hasonló apró lélek között. A mennyország kapuja kissé kinyílt, Misi bekukkantott és megreszketett a gyönyörűségtől. Közelebb akart lépni, de szent Péter ellátta előtte az utat.

— Zsuzska, Panni, Klári, — szólott mély hangon a körülötte álló gyermekekhez — menjete be a mennyországba, Ti bemehettek! Jó gyermekek voltatok a földön, sohasem nyalakodtatok és nem hazudtatok. Lépjete be és legyen részetek az örök világosságban! Ti is, Gyuri meg Jóska! No, menjete! Kitérta előtük a kaput. A gyerekek elsuhantak a reszkető Misi előtt, a földi ruháik lehullottak róluk. Boldogan, a menny ragyogó fényében léptek be a kapun és az angyalok zengő éneke fogadta őket:

Misi könnyörögve tette össze a kezét:

— Szánom, bánom . . . — zokogta. A könnye kis patakokban folyt le az arcán. Egyszerre csak eszébe jutott valami es — mint a libaketrec mellett — keresztül akart bujni Szent Péter lába között. De Szent Péteren nem tudott kifogni. Megfogta a nadrágjánál:

— Takarodj a pokolba! — dörögte. — Egész életedben nyalakodó voltál és bár jó édesanyád szászor figyelmeztetett reá, százszor visszaestél ugyanabba a hibába! Az ilyen haszontalannak a pokolban van a helye!

És Misi gurult, gurult — egyenesen a pokolba.

Nagy lárma, dübörgés, süstörgés, sustorgás fogadta. De ez már nem volt olyan kellemes, mint a sült liba sistergése a tepsiben. Száz és száz belzebubfióka táncolt körben a pokol kapuja előtt. Gunyos vigyorgással, nagy kacagások közepette fogadták Misit, csipkedni kezdték, lökdösték ide-oda, össze-vissza kintozták.

— Üdvözöllek, testvérem! — mondták csufondárosan vigyorogva és a legnagyobb ördög szélesre tárta előtte a pokol kapuját. Misi bepillantott. Megborzadva látta odabenn az égő, lángoló, gőzölő világot.

— Tessék besétálni! — mondta hivogatóan a fő-fő-ördög, akár a kikiáltó a Paprika-jancsi színházban.

— De én nem akarok! — nyöszörgött Misi.

— Ezt mondja mindenki! — vigyorgott a főördög és megfogta a Misi két, elálló fülét, mint egy nyulacskaét és beröpitette a kapun, a pokol kellős közepébe. A forróságtól még a lélekzete is elállott. Sok száz rikácsoló, ordító, ugráló ördögfióka sereglett köréje. Némelyik nagy, izzó lekváros fazekat tartott a kezében, míg mások lángoktól égő, piros cseresznyét hoztak; soknak pedig irtózatos nagy, tüztől piros tepsi volt a kezében, amelyiken lángoló zsírban égő libák feküdtek.

— No, Misi, te mindig nyalakodtál a földön. — szólalt meg a főördög, — hát itt most nyugodtan nyalakodhatsz tovább! Ez lesz a büntetésed!

— Jaj! hisz megsütöm a nyelvem! — ijedt meg még jobban Misi.

— Sebaj! Először megégeted a nyelved, de majd megszokod itt a pokolban a nagy meleget, — biztatták az ördögök. Egy apró ördögfióka odalépett az egyik tepséhez, lehuzta a liba égő bőrét, pirosan isott a keében és a Misi szájába dugta.

Misi borzasztó égést érzett a nyelvén, nagyot sikoltott és — verejtékezve ébredt fel.

Erősen a dunnába bujva feküdt az ágyában, összehúzódva, mint egy sündisznó. Még mindig olyan ijedt volt, hogy azt sem tudta, hogy hol van. Végre, nagynehezen felemelte a fejét, de kimerülten rogyott vissza a vankosára.

— Soha életemben nem fogok nyalakodni! — fogadkozott. — Soha többé! Istankém milyen borzasztó volna a pokolban!

(Szajmár.)

Balatoni rege.

Irla: CSATKAI JÓZSEF.

Vadul hullámszik a Balaton, a szél kergeti a hullámokat és a felhőket. Nem jó ilyenkor a Balaton partján sétálni, jobb a szobában terveket szőni szebb időkre. Kedvetlenül világít a hold s amint a felhők vad játékát nézi, időnként hirtelen egy-egy fekete felhőkárpit alá buvik ő maga is. Talán megijedt valamitől? Szegény hold bizonyára táncoló sárkányfejnek nézte a Balaton háborgó hullámaiból tükröződő képét.

Egy fáradt vándor vánszorog a víz mellett. Ruhája csupa rongy, homloka csupa ránc. Honnan jön, hová megy? Maga se tudja tán. A neve: Sokvanilyen János. Valami szomorú gondolat suhan keresztül arcán, valami eféle. Életem nem ér egy fabatkát s aztán egy kiáltás: Isten veled, világ, — s utána már ugrik is a Balatonba.

Sokvanilyen János borzongva fuldoklik és süllyed a hideg vízben, minden gondolata jaj, de szóban előtörni többé nem tud. János utolsó lélegzik, de csodák csodája: már nem fázik és lélegzet nélkül tudja tartani magát a vízben. Gyönyörűséges üvegpalota előtt áll,

belülről tündéri ének hallatszik. Ilyen felséges szép éneket még sohasem hallott. Jó, hogy már nem lélegzett, nem kellett lélegzetét visszafojtania, hogy jobban hallhassa a szép tündéri zöngeményt.

Alig, hogy az ének elhangzott, nyílik az üvegkapu s kilép a fündérkirálykisasszony, szebb, mint az elképzelhető legnagyobb szépség. Hát még a csilingelő hangja! Milyen elbájolóan mondja: — Már régóta várunk, János. Örülök, hogy megérkezted. Kerülj beljebb! — Dehogy is kérettsz magát János, nyomon követte a királykisasszonyt. De amiut belépett, szemé-szája elállt, olyan diszes, ragyogó volt a tündérpalota belseje. Az ablakokon gyémánttal szegélyezett aranykárpit, márvány asztalon ezüst serlegekben tündérmust. Az asztal körül mosolygó tündérek, az asztalfőn a hosszú fehérszakállu tündérkirály.

— Ime, az apám, — mondá a királykisasszony.

János tisztelettel megcsókolta a kezét.

— Mit gondolsz, hány éves az apám? — kérdé a lány.

János végigméri az öreg királyt és bizonytalannl feleli: Talán 70 éves.

No de volt erre kacagás! A kis tündérlányok úgy hajladoztak a nevetéstől, mint az árvalányhaj a szellőtől. János zavarba jött. — Talán bizony sokat mondtam? Lehet 60 éves.

Erre aztán még nagyobb nevetés lett. — Inkább nagyon is keveset mondtál, galambom.

János felbátorodott s kezdett felfelé alkudni: — 80 éves? 90 éves? Tán csak nem 100 éves?

A kis tündérek már a padlón gurultak a nagy nevetéstől, de ekkor már a király türelme elfogyott. — Csitt! — kiáltott, mire az összes tündérek talpra ugrottak és haptákba vágták magukat.

— Tudd meg — szolt a király ünnepélyesen, — nem vagyok se több, se kevesebb, mint 777 éves. Mi, vizitündérek soká élünk, mivel a szél a vízbe nam fu, villám tüze kialszik, meg se fázunk, meg se égünk. Vadállatok szét nem tépnek, mert vízbe hulladnak, ha utánunk jönnek. Mindazonáltal én már nagyon

öreg vagyok és már ideje volt, hogy megérkezzék trónom öröklője. Ugyebár szeretnéd tudni, hogy ki a trónörökös? Nos, nézz a tükörbe, alighanem ő bámul rá rád onnan. Rád várt a leányom régóta, a feleséged lesz ő, mivel trónom öröklője te vagy!

János alig hitt a fülének, amint e vártalan királyi végzést hallotta és örömeiben alighanem táncra kerekedett volna ő is, ha a királykisasszony pajkos mosollyal nem beszélt volna hozzá eképpen: — Addig nem leszek a feleséged, amíg három kérdésemre bölcsen meg nem felelsz.

János egy pillanatra meghökken, de nem jött zavarba s így vágott vissza: — Megfelelek én ezer kérdésedre is, ha te arra az egy kérdésemre, hogy szeretsz-e, igennel felelsz.

A király türelmetlenül közbeszólt: — Ne szaporítsuk a szót, jérünk a három kérdéssel.

A királykisasszony szót fogadott s így kezdte: — Szeretném tudni, találékony vagy-e. Találd ki, hogy hívnak? Ez az első kérdés.

János gondolkodott, de nemsokára elmosolyodva megfelelt: — Edesapád úgy hív: Jere lányom, az udvarhölgyek pedig így hívnek: gyűjjék má királykisasszony.

Ez a válasz tetszett a királykisasszonynak s ezért folytatta a kérdést: — Szeretném tudni művelt vagy-e? Tudod-e jól a természetrajzot? Melyik az a fa, melynek nincs, nem volt s

nem is lesz gyökere? Ez a második kérdés.

János busan lehorgasztotta a fejét s gondolatban átrobogott egy erdőn, melyben tölgy, bükk, platán, juharfák diszlettek, de valamenyinek volt gyökere. Ámde egyszerre csak felkapja a fejét s ujjongva mondja: — Nem is egy van ilyen, sok is van belőle: a kaptafa,

á sodrófa, az akasztófa, a tréfa; — Jól van, jól van — mondja rá a királykisasszony — most még csak azt szeretném, tudni, elég bölcs lesz-e királynak? Én nagyon szeretem az atyámat, és szeretném, ha soká élne ő is. Mit kellene tennünk?

— Nagyon egyszerű dolog, — feleli János szinte gondolkodás nélkül: tiszteljük apánkat, annál hosszabb életűek leszünk. Minnél tovább élünk, annál boldogabbak leszünk s minnél boldogabbak leszünk, annál jobban fog örülni a király is és boldogságában ő is tovább fog élni.

— Éljen, éljen! Ez lesz aztán a bölcs király! — kiáltottak a tündérek, azután világraszóló nagy lakodalmat csaptak, ettek, ittak, daloltak, táncoltak.

(Szombathely.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Számrejtvény.

Beküldte: Pályi János.

- 6, 7, 16, 19, 20, Nagy álló víz.
 2, 4, 5, 18, 13, 21. — Nagyon bátor.
 9, 10, 8, 1, 2. — Krumplit tartanak benne.
 11, 12. — A lekvár más neve.
 14, 15, 17, 4. — Pupos állat.
 3. — Mássalhangzó.
 1, 21. — Egy szép közmondás.

Szórejtvény.

Beküldte: Csengeri Ferenc.

DECEMBER, EMBER

A május havi rejtvények megfejtése.

18. szám. Pontrejtvény: Karinthy Frigyes.
 Kocka számrejtvény:

1	9	4	8
9	4	8	1
4	8	6	4
8	1	4	9

19. szám. Számrejtvény: Aki korpa közé keveredik, megeszik a disznók. Szélmalomrejtvény: Aki a szegényt segíti, Isten ad kölcsön. Pótlórejtvény: Gaál Mózes.

20. szám. Pontrejtvény: Egy az Isten. Létrarejtvény: Blaha Lujza. Névrejtvény: Más kárán tanul az okos. Pótlórejtvények: 1. Körösi Csoma Sándor. 2. Deák Ferenc.

21. szám. Pótlórejtvények: 1. Fadrusz János. 2. Bukarest. Vonalrejtvény: Katona József. Pontrejtvény: Arany János.

22. szám. Betűrejtvény: Budapest,
 Berta,
 Élelem,
 Andris,
 Elek nagyapó,
 Kárpátok.

Megfejtették:

Institoris Márta, Lukács Lacika, Glück Imre, Csorba Pali és Lacika, Fischer Laci és Mancsi, Schropp testvérek, Szőke Juci, Beretzky András, Király Lili és Évi, Stein Ica, Goldner Rózsi, Karakas Pityu, Novák Béla és Laci, Beksy Andor és Ilus, Glück Rózsi, Antal Ilonka, Fritsch Ferenc, Hermann Lili és Tibor, Tatar Sanyi, Geiger Ilonka, Zongor Pista, Szentpétery testvérek, Klínger Ilonka, Weiler Antónia, Rosenthal testvérek, Novák Béla és Laci, Kepes Kara, Kovács Piroška, Jankovich Ildikó, Róth Lillike, Somody Jenő, Gárdonyi Nagy László, Kurjatkó Endre és Ildikó, Lovass Terike, Madaras Gyurka, Giraushek Irma, Szőke Juci és Piri, Benedek Edith, Foltinek Ádám, Csergőffy Tibor, Sándor Árpád, Fizessy Bandi, Guman Ágnes, Tóth Margit, Judovics Miklós, Szalay Zsuzsa, Beretzky András, Kiss Irénke, Szondy Gyurka, Fenákel Margit, Farkas Ilonka, Markovits Edith és Dusi, Keserű Elvira és Irénke, Borgida Lili, Sebestyén Tibor, Emmer Sanyi és Olgi, Fodor Gábor, Altmann Endre, Bagoly Annus, Pakot László, Morvay György és Pál, Heiser Erzsike és Margit, Serester Anna, Vrabel Jenőke, Török Zsófia, Datky Irma, Khell Margit, Hoffmann Tibor, Fényes Tibor, Martin Zelma, Hermann Lajos, Fogel Mancsi, Borgida Imre és Anna, Balla Pál, Szabó Patyi és Öcsi, Majos Erzsébet, Bocsány Margit, Xantus Margit, Szabó Szilárd és Károly, Lovass Terike, Fazekas Mancsi és Idus, Székely György, Rein Gyula, Csiky Pongrác, Szakács István, Hann Adél, Hartmann Irénke.

A megfejtők között 20 könyvet sorsoltunk ki. Tök-mag öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét huzta ki: Szabó Szilárd és Károly, Temesvár; Fazekas Mancsi és Idus, Nagyvárád; Rein Gyula, Dicsőszentmárton; Balla Pál, Feketealjak Kolozs megye; Borgida Imre és Anna, Szatmár; Fizessy Bandi, Kolozsvár; Madaras Gyurka, Tordaszentlászló; Markovits Edith és Nusi, Vulkán; Serester Anna, Bodola Háromszék megye; Morvay György és Pál, Marosvásárhely; Keserű Elvira és Irénke, Szék; Guman Ágnes, Torda; Somody Jenő, Arad; Gár-

donyi Nagy László, Nagybánya; Weinberger Magda, Gyergyóalfalu; Girauschek Irma, Lónyatelep; Kcsách Piroska, Nagyenyed; Klinger Ilonka, Nagyszében; Rosenthal testvérek, Kolozsvár; Fenákel Margit, Szalárd Biharmegye.

Amikor az állatok elvesztik a fejüket.

Pályázat-eredmény.

Gyerekek, most látszik meg csak, hogy mennyi jószívű unokája van Elek nagyapónak. Soknak, nagyon soknak megesett a szive a fejüket vesztett állatokon és igen-igen sokan siettek segítségére jótanáccsal az ügyefogyott egérkének. A postás alig győzte hordani a sok-sok levelet és elárulom, hogy eleinte morgott is egy kicsit a sok járás, levélhordás miatt, de amikor elárultuk neki, hogy hat fejevesztett állaton kell segíteni, már fűtyörészve, majdnem tánc lépésben hordta a sok levelet.

A sok levél meg gyűlt, gyűlt... garmadával állott már az íróasztalon. Mikor pedig elérkezett a sorsolás ideje, Tökmag öfelsége a kalapból a három következő szerencsés nyerő nevét húzta ki:

**Dominits Mimi, Saroltavár,
Jancsó Gyuszi és Tibi, Bardóc,
Benedek Edith, Bukarest,**

akiknek a nyereménykönyveket a kiadóbácsi egyidejűleg megküldte.

A hat állat fejét különben az alábbiak is helyesen ragasztották vissza és így a feladatot ők is helyesen oldották meg.

Sándor Erzsébet Nagyszében, Szántay Aladár Arad, Pataki Pál Balázsfalu, Eissej Elek Lupény, Niedermayer Sándor Déva, Borgida Imre és Anna Szatmár, Markovits Edith és Duci Vulcan, Rothman Lilly Szatmár, Asztalos Judith Aiud, Szakali Sanyika Lugos, Kesű Elvira és Irénke Piski, Guttman Kató és Vera Ragyvárad, Katona Ilonka Nagyenyed, Hauzik Jolán Cojocna, Datky Irma Nagyszében, Schwartz Terike Tasnád, Sólyom Judith Oradea, Beksy Andor és Ilonka Szilágycsék, Zinger József és Ilonka Szatmár, Bán Irénke Torda, Khell Margit Zabolá, Csath Odón Kolozsvár, Halász Mancsi Kolozsvár, Benedek Edith Bukarest, Kálló Vilma Szilágyosmlyó, Szondy Gyurika Debrecen, Páska Judith Hida, Fodor Gábor Arad, Farkas Ilonka Hucáu, Weinstock Ella és Laci Nagyvárad, Szabó Miklós Kislac, Femp Tibor Nagyvárad, Eiben Erzsike Alviacz, Rogoian Titus Aninoasa, Tóth Margit Cluj, Serester Annm Bodola, Hoffmann Tibor Cluj, Ullmann Endre Arad, Dominics Mimi Saroltavár, Gál József és Béla Brasov, Korács Mancsi Bánfihunyad, Árvai Gábor Nagyjegő, Jancsó Gyula Brădut, Herrmann Lili és Tibor Cluj, Jancsó Tibor Brădut, Bálint Jucika Odorheiu, Glück Imre és Rózsi Szatmár, Losonczy Izabella Arad, Schrop Testvérek Lupény, ifj. Bozsodi János Nagyvárad, ifj. Szakács István Szalárd, Szabó Szilárd és Károly Temesvár, Rein Gyula Dicsősztmárton, Fazekas Mancsi és János Nagyvárad, Székely György Kassa, Csorba Pali és Lacika Temesvár, Tima Endre Zilah.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	6	15	—	leu
Radványi K.: Horog István & Co		15	—	—
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás		10	—	—
Butykó: Törvénytárgyarázat		15	—	—
Scherer: Próbaidős cserkész könyve		15	—	—
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák		20	—	—
Radványi K.: Napsugárleventék		15	—	—
Kovács D.: Ballag már		15	—	—
Scherer: Cserkészek könyve		15	—	—

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteleit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozási találhat e kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés . . . . . ára lei 15—
- 2—3 sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25—
- 4—3. sz. A. Conan Doyle: Tűzkőrilli történetek . . . . . lei 25—

SAJTÓ ALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivadar
7. sz. Li Fan bosszuja . . . . . Westermann F. P.
8. sz. Az egyszemű . . . . . May Károly
- 9 10. sz. Robinson Crusoe . . . . . Defoe Dániel.

CIMBORA szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4.
A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.
Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.
Jugoszláviában évi 200, negyedévenként dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó rt.
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

Elek nagyapó üzeni:

Morvay György és Pál, Marosvásárhely. A kiadóbácsi pótolja a 14. számot. Az írásotok igen szép és tiszta, s szeretném, ha levelet is írnatok. — **Urbel Jenőke, Déva.** Hála a jó Istennek, hogy megkaptad a nyert könyvet. Ebből azt látom, hogy felétek jó a posta. **Sereszt Anna, Bodola, Háromszékmegye.** Egyszerre kaptam a május 19-én és 26-án írt leveledet s mondanom se kell, hogy igen megörültem a leveleidnek, mert ezekből azt látom, hogy ezután egyike leszel a legszorgalmasabb levélíróknak. Azt magam is belátom, hogy sokkal kellemesebb nyáron az erdőn és mezőn való barangolás, mint a levélírás, de arra is, erre is, helyes beosztással, jut idő. S amilyen fontos az erdőn-mezőn való barangolás egészségi szempontból, épp olyan fontos a komoly levélírás, mert ez lelkednek a művelésére szolgál. Ha csakugyan sikerült a színajai kirándulás, erről sok érdekeset írhat, s résztvehetsz vele a nyári beszámolóra legközelebb hirdetendő pályázatban. — **Heisel Erzsike és Margitka, Kolozsvár.** Ha nem kaptatok választ, ez azt jelenti, hogy vagy nem kaptam meg a leveleteket, vagy nem volt a leveletekben olyasvalami, amire válaszolnom kellett volna. A jókívánságaitokat köszönöm, s igazán örvendek, hogy ti is nagyon megszerettétek a Cimborát s abban különösen Szilasy Bálint széphistóriáját. — **Dalki Irma, Nagyszeben.** Most találkozom először a neveddel, s elvárom, hogy levelet is írjál. Addig is megdicsérek a helyesírásoért. — **Khell Margit Zabola, Háromszékmegye.** Bizony, szerettem volna, ha résztvehettek vala a kirándulásokban, de, fájdalom, nem juthatok el mindenüvé. Aztán ha elmentek mindazokra a helyekre, ahova hívnák, akkor igazán nem tudom, hogyan jelennék meg a Cimborá. Remélem, hogy majd Szébenből is kapok tőled levelet. — **Gál József és Béla.** Következő leveletekben ne feledkezzetek meg arról, hogy a levélírásnak igen fontos szabálya, hol és mikor kell a levél. Arra nem emlékszem, hogy levelet már kaptam volna tőletek, de ha kaptam és volt benne válaszolni való, bizonyosan válaszoltam is, csak hogy a válaszok igen lassan kerülnek sorra az újsághoz, minthogy sok, igen sok levélre kell válaszolnom. — **Hoffmann Tibor, Kolozsvár.** Most, hogy már az unokáim közé tartozol, bátran írsz nagyapónak. Bátran írhattál volna anélkül is, s kívánatos is, hogy most majd minél többször írsz, mert valóban meglátszik az írásodon, hogy csak az első és második elemiben tanulnál magyarul. Örvendek, hogy szereted a Cimborát, nemkülömben annak is, hogy jó könyveid vannak, mert a jó könyv a legjobb barát. — **Milánkovits Margit, Ujarad.** Eddig bizonyosan megkaptad a megrendelt hat könyvet, mert én a pénzt annak idején továbbítottam a kiadóhivatalkának. — **Marlin Zelmá, Kolozsvár.** Az iskolátok megkapta a nyilvánossági jogot, év végén nem kell vizsgáznatok, most már gyakran fogsz írni. Számon tartom az ígéretedet. Rejtvényed sorra kerül. — **Szentpétery Istvárek, Szilágyosmlyó.** Furcsán jártam én a ti leveletekkel, amelyet, ha jól emlékszem, pünkösdi táján kaptam tőletek. Azonnal válaszoltam nektek, s ugyanakkor az édesapátoknak is levélben. Van azonban az én asztalomon egy nagy papiros kazal s hetek múltán, amint jájkál-

tam benne, kikerült egy lap a nektek szóló üzenettel. Ez az oka, hogy csak most dicsérhetlek meg titeket a Cimboráért való buzgalkodásotokért, amelynek három új előfizető az eredménye. Ha a megfelelő jutalmat még nem kaptátok volna meg, értesítetek róla. Most már itt a vakáció, ráértok a levélírásra. — **Frank Margitka, Nagykaroly.** Most végezted a harmadik osztályt, mindent románul tanultál, s természetesen, igen nehezen ment a tanulás, mert Nagykaroly lakóságának 95 százaléka magyar, s román szót nem igen hallani. Majd értesíts az eredményről, mely remélem, így is kielégítő lesz. Azt igen helyesen teszed, hogy a szünetelő elölt a magyar írással és olvasással foglalkozol, mert ebből azt látom, hogy követed az én tanácsomat, amely szerint „az állam nyelvét meg kell tanulnotok, s az édesanyátok nyelvét nem szabad elfelejtenetek”. Azt természetesen találok, hogy a kedves szüleid is így gondolkoznak, s mondanom se kell, hogy szeretettel várom a leveleidet. Ha nem is kívánod, én minden levélre fogok válaszolni. — **Miszla Eerenéz, Bra?** Azért kérdőjeleztem meg a Bra-t, mert leveledben megfeledeztem arról, hogy hol kell, s a borítékon csak annyit tudtam kibetűzni: Bra. Minthogy te bucsút mondasz nekem, mert, amint írod hat sornyi leveledben, amelyben 12 igen súlyos helyesírási hibát találtam — kinőttél a meséből, én a búcsuzás pillanatában is tarasolom neked, hogy leveleidben ne feledkezzél meg arról, hogy hol és mikor kell, mert ez igen fontos keletke a levélírásnak. Amit pedig ezután mondok, nehogy azt hidd ebből, hogy én vissza akarlak tartani, mert jól megjegyezendő és jegyezze meg minden olvasóm, hogy én nem a Cimborá szerkesztéséből élek, hanem élek annak a sok-sok könyvnek a jövedelméből, amenny könyveket írtam és írok ma is. Azt írod: „Kinőttél a meséből, s átadod a meséket a kisebb fiúknak”. Vagy pedig te most harmadik gimnazista. Ha majd öreg ember leszel — és kívánom, hogy megöregedjél, — vissza fogod még siratni a meséket, amelyeket te most úgy lekicsinyelsz. Lekicsinyeled azokat a meséket, amelyeket ezer meg ezer apa, anya még most is nagy szeretettel olvas. Hát, Isten veled, édes fiám, járj szerencsével, s fogadd meg ezt a tanácsomat: kérdezd meg majd a tanáraidat, melyek a legjobb ifjúsági könyvek, olvassad azokat, még pedig nagy figyelemmel, aztán gyakorold magadat a fogalmazásban és a helyesírásban. Mert azt még most nem is gondolod, hogy milyen fontos a jó fogalmazás és a helyesírás. — **Halász Manca, Kolozsvár.** Hát Zágóban leszel a nyáron! Ott majd lesz idő a levélírásra, s el is várom, hogy teljesíted az ígéretedet, sűrűn írsz onnan. Ne feledd, hogy Zágóban született Mikes Kelemen, a nagy Rákócziak leghívebb embere, aki ifjú korában bujdosott ki a nagy fejedelemséggel, s miut fehér hajú vén ember halt meg Rodostóban, sobasem láthatta még Zágont, ahová haláláig sóhajtozva tekintgetett. Ugy tudom még ma is, megvan a fundamentuma a Mikes Kelemen szülőházának, ha csak el nem hordták. Nézd meg. És azt hiszem, sok érdekeset fogsz látni és hallani Zágóban, s résztvehetsz a beszámoló pályázatban. — **Szöke Jucl, Brassó.** Írtál egy kis mesét. Ezt igen helyesen tetted, mert ezzel is gyakoroltad magadat a fogalmazásban és helyesírásban. Természetesen, arról még most szó sem lehet, hogy közölheted mesét írsz te, de majd elkövetkezik ennek is az ideje. A 17. számot pótolja a kiadóbácsi, én pedig, amint már ígértem, magam küldöm a nyert könyvet.